

# КРИМІНОЛОГІЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІЙ ВЛАСНОСТІ

***О. Ніколаєнко,***

*студентка 5 курсу юридичного факультету*

*Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна*

Проблемам класифікації злочинів у кримінально-правовій і кримінологічній літературі приділяється значна увага. Основним питанням цієї проблеми є встановлення критеріїв класифікації та їх співвідношення.

На сучасному етапі в літературі запропоновано безліч критеріїв класифікації злочинів. Це викликано тим, що кожний автор виокремлює ті чи інші ознаки, які, з його точки зору, є найбільш істотними у злочинності. Так в основі кримінально-правової класифікації злочинів Загальної

частини Кримінального кодексу України положено об'єкт злочинного посягання. Відомий російський вчений В. Н. Кудрявцев вважав доцільним покласти в основу класифікації соціально-психологічні властивості злочинної поведінки, окремі мотиви і цілі правопорушників. А. Ф. Зелинський вважав, що критерієм кримінологічної класифікації може бути характер суспільно-небезпечного діяння, який в свою чергу визначається спрямованістю на тій чи інший об'єкт, спосіб вчинення, мотивація, форма вини і деякі особливості суб'єкта. Л. М. Давиденко висловив думку, що основним критерієм кримінологічної класифікації злочинів може бути характер основних сфер життєдіяльності, і виокремлює злочини, які вчинюються у сфері виробництва, побуту дозвілля тощо. Ш. Адомавичус підкреслює, що найбільш перспективними критеріями є такі: мотивація злочинної поведінки, антисуспільна спрямованість, співвідношення зовнішніх і внутрішніх факторів у механізмі злочинної поведінки тощо, тому що, на його думку, такі критерії можуть бути ключем дослідження генезису злочинної поведінки. І. М. Даньшин виділяє наступні критерії: особливості антисоціальної спрямованості злочинного посягання та характер кримінологічної мотивації злочинної поведінки винної особи, особливості контингенту злочинців.

Головною умовою визначення критеріїв класифікації є цілі і завдання, які стоять перед класифікаційною системою. Що стосується кримінологічних досліджень, то головна мета і завдання таких класифікацій – це вирішення проблем попередження злочинів. Виходячи з цього, більш слушною, на наш погляд, є позиція О. Г. Кальмана, який вважає, що головним критерієм кримінологічної класифікації економічних злочинів можуть бути сфери економіки, в яких вони вчинюються. Виходячи з цього, можна виділити в окрему групу злочину у сфері інтелектуальної власності.

Злочини у сфері інтелектуальної власності можна визначити як корисливі посягання на право інтелектуальної власності. В діючому

Кримінальному кодексі України є декілька статей, що передбачають кримінальну відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності, до таких статей відносяться: ст. 176 яка передбачає кримінальну відповідальність за авторського права і суміжних прав, ст. 177 яка передбачає кримінальну відповідальність за порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію, ст. 229 незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару, ст. 231 незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю.

*Список використаної літератури:*

1. Давиденко Л. М. Криминологическая классификация преступлений // Вопросы борьбы с преступностью. – М., 1984. – Вып. 41. – С. 23–30.
2. Кальман О. Г. Стан і головні напрямки попередження економічної злочинності в Україні: теоретичні та практичні проблеми: Монографія. – Харків, Гімназія, 2003. – 352 с.
3. Кудрявцев В. М. Структура преступности и социальные изменения // Советское государства и право. – 1971. – 6. – С. 102.
4. Курс лекций по криминологии / Под ред. проф., Даньшина И. Н. (общая часть) и проф. Голины В. В. (Особенная часть). – Х.: Одиссей, - 2006. – 280 с.
5. Адомавичус Ш. Понятие криминологической классификации преступлений – Вильниус: Тейсе, XVIII, 1983.